Återföring

Vårdgarantin efterlevs inte för neuropsykiatriska utredningar

Ärendet

Patientnämnden behandlade vid sammanträde den 2 februari 2016 ett principärende rörande att vårdgarantin inte efterlevs för neuropsykiatriska utredningar. Det ansågs allvarligt att landstinget inte kunde leva upp till denna vårdgaranti och att det var svårt för patienter att få korrekt information om vårdgarantin.

I ett ärende gällande BUP Norrtälje angavs att det inte fanns förutsättningar att leva upp till vårdgarantin. Patientnämnden undrade vilka åtgärder som styrelsen för TioHundra AB och Sjukvårds- och omsorgsnämnden i Norrtälje kommun skulle vidta för att kunna leva upp till vårdgarantin.

Om en vårdgivare inte kan leva upp till vårdgarantin är det viktigt att patienten får information hur denna ska göra för att kunna få vård inom vårdgarantin. I detta ärende hade patienten blivit hänvisad av TioHundra AB till Sjukvårds- och omsorgskontoret Norrtälje kommun och vidare till Vårdgarantikansliet hos Hälso- och sjukvårdsförvaltningen som i sin tur har hänvisat tillbaka till vårdgivaren. Det måste säkerställas av samtliga aktörer att patienten får rätt information från början och inte hänvisas runt.

Eftersom det även i ytterligare ärenden till patientnämndens förvaltning hade framkommit att flera vårdenheter inom Stockholms läns sjukvårdsområde inte kunde leva upp till vårdgarantin gällande neuropsykiatriska utredningar undrade patientnämnden vilka åtgärder styrelsen för Stockholms läns sjukvårdsområde respektive Hälso- och sjukvårdsnämnden vidtog för att leva upp till denna vårdgaranti.

Nämnden beslöt att begära skriftlig återföring i ärendet senast den 30 maj 2016.

Regelverk
Enligt dåvarande 3 g § hälso- och sjukvårdslagen (1982:763) ska vårdgarantin bland annat innehålla en försäkran om att den enskilde inom viss tid får planerad vård (behandlingsgarantin). Av 3 h § framgick det att om landstinget inte uppfyller behandlingsgarantin ska landstinget se till att patienter får vård hos en annan vårdgivare utan extra kostnad för patienten. Ovanstående gällde således när principärendet behandlades av patientnämnden. I dag finns motsvarande reglering i 9 kapitlet hälso- och sjukvårdslagen (2017:30).

Utredningar ingår inte nu eller tidigare enligt lag i vårdgarantin/behandlingsgarantin. Inom Stockholms läns landsting (SLL) gäller dock vårdgarantin/behandlingsgarantin för dyslexiutredningar, minnesutredningar och neuropsykiatriska utredningar, till exempel för Aspergers syndrom och ADHD i enligt med beslut av Hälso- och sjukvårdsutskottet den 16 februari 2006.

Behandlingsgarantins tidsgränser innebär att inom 90 dagar efter att beslut om behandling eller annan åtgärd enligt specialistens bedömning fattats, ska patienten få behandling, om det inte finns några medicinska skäl att vänta.

På Vårdgivarguiden anges följande gällande om tidsgränserna inte kan hållas:

”En vårdgivare som inte kan ge patienten vård inom vårdgarantins tidsgränser är skyldig att informera patienten om detta samt att hänvisa henne eller honom till en annan vårdgivare med kortare väntetid eller till landstingets vårdgarantikansli ...

Om en verksamhet generellt inte kan ta emot patienter inom vårdgarantins gränser ska verksamhetschefen informera sin avtalshandläggare på Hälso- och sjukvårdsförvaltningen om det.”

Återföring
Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje har med anledning av detta principärende inkommit med bifogad återföring den 22 november 2016. Av återföringen framgår att med anledning av långa köer och att vårdgarantin för neuropsykiatriska utredningar gällande barn inte uppfylldes påbörjade Sjukvårds- och omsorgsnämnden en särskild satsning i slutet av 2015 genom ett ekonomiskt tillskott till utföraren om två miljoner kronor för att reducera kön samt en renodling av barn- och

ungdomspsykiatriska verksamhetens uppdrag. Innan satsningen stod 54 patienter i kön. Efter satsningen, den 29 juni 2016, stod åtta patienter i kö för utredning inom vårdgarantins gräns. 34 patienter hade stått i kö över 30 dagar, av dessa var samtliga självvald väntan. Den 3 oktober 2016 stod sex patienter i kö för utredning inom vårdgarantin. 19 patienter hade stått i kö över 30 dagar, samtliga med självvald väntan. Den barn- och ungdomspsykiatriska verksamheten uppfyller således vårdgarantin som gäller för uppdraget. Kommunalförbundet sjukvård och omsorg i Norrtälje följer utvecklingen noggrant genom att månatligen begära in statistik samt att med regelbundenhet hålla uppföljningsmöten med utföraren.

Styrelsen för Tiohundra AB har i sin återföring den 11 april 2016 angett att arbetet har intensifierat med att åtgärda kösituationen vid barn- och ungdomspsykiatriska enheten. De har köpt/köper utredningar från privata utförare men planerar att anställa fler psykologer för att klara behovet med egna resurser. I början av 2016 var det 12 barn i kö. Av dessa har tre barn inte fått komma till utredning inom vårdgarantigränsen och samtliga tre har valt att vänta för att de önskar genomföra utredningen på BUP Norrtälje. Alla barn/familjer som inte kunnat erbjudas tid inom vårdgarantigränsen får information om vårdgarantikansliet skriftligen. TioHundra AB har annan beställare men vårdgarantikansliet är en landstingsenhet som är länsövergripande och gäller även för Norrtälje kommuns invånare.

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen har i skrivelse den 12 maj 2017 till patientnämndensförvaltning bekräftat att vårdgarantikansliet har i uppdrag att ta emot patienter oavsett var i länet vårdgivaren befinner sig.

Stockholms läns sjukvårdsområde (SLSO) har med anledning av detta principärende den 30 maj 2016 angett att intention är att klara vårdgarantin vad gäller neuropsykiatriska utredningar, men ingen av berörda vuxenpsykiatriska kliniker klarar detta i dagsläget. Verkligheten är att samtliga kliniker har haft problem med att leva upp till vårdgarantin sedan den infördes 2006 på grund av den höga tillströmningen av patienter. Hälso- och sjukvårdsförvaltningen (HSF) har informerats om detta årligen. SLSO:s vuxenpsykiatri har fått ett tydligt uppdrag att öka antalet utredningar. SLSO har också beslutat att alla patienter ska basutredas innan de placeras i kö för att säkert veta att behovet av utredning föreligger. Kontaktlistan till Vårdgarantikansliet kommer att uppdateras och SLSO kommer att se över hur dessa patienter handläggs. SLSO har särskilda överläggningar med psykiatribeställaren på HSF för att

diskutera långsiktiga strategier både vad gäller utredningar och behandlingar/insatser för denna patientgrupp.

Hälso och sjukvårdsnämnden (HSN) har den 7 november 2016 framfört att enligt de regler som gäller ska vårdgivaren identifiera de processer där samverkan behövs för att förebygga att patienter drabbas av väntetid. Det ska framgå hur processer och samverkan ska bedrivas i det egna kvalitetsledningssystemet. Detta gäller även samverkan med andra vårdgivare och verksamheter för att utreda patienter för att fastslå diagnos. Hälso- och sjukvårdsnämnden kommer i en skrivelse gå ut till berörda avtalsparter för att påtala och be dem säkerställa att kontakt med andra vårdgivare tas i de fall där patienten inte hinner utredas på den egna vårdmottagningen samt patienten ska få information om alternativa vårdgivare.

Utredning
2015 fick patientnämndens förvaltning in 16 ärenden som gällde vårdgarantin för psykiatrisk vård, 12 av dessa gällde hade man inte hade fått neuropsykiatrisk utredning inom vårdgarantin. Den 2 februari 2016 beslutade patientnämnden om principärendet gällande att vårdgarantin inte efterlevdes för neuropsykiatriska utredningar. 2016 sjönk ärenden gällande vårdgaranti för psykiatrisk vård till fem, varav tre gällde neuropsykiatriska utredningar. Under 2017 fram till den 8 augusti har det inkommit 10 ärenden gällande vårdgaranti för psykiatrisk vård. Åtta av dessa rörde neuropsykiatriska utredningar.

Förvaltningens synpunkter
Det är glädjande att se att ärenden gällande att vårdgarantin inte efterlevs för neuropsykiatriska utredningar sjönk under 2016. Det är mindre glädjande att de återigen ökar under 2017. Patientnämndens förvaltning hoppas att de åtgärder som Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje, styrelsen för Tiohundra AB, SLSO och HSN har vidtagit kommer att leda till att vårdgarantin efterlevs för neuropsykiatriska utredningar långsiktigt. Patientnämndens förvaltning kommer att bevaka ärendeutvecklingen på området och om det fortsätter att öka kommer eventuellt ett nytt principärende att lyftas i patientnämnden.

Konsekvenser för patientsäkerhet
De föreslagna åtgärderna förväntas bidra till att förbättra patientsäkerheten.

Konsekvenser för jämställd och jämlik vård
En väl fungerande vårdgaranti bidrar till jämställd och jämlik vård.

Miljökonsekvenser
De föreslagna åtgärderna förväntas inte medföra några miljökonsekvenser.

Förslag till beslut
Nämnden föreslås besluta att

- godta återföringarna och avsluta ärendet med tjänsteutlåtande till Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje, Hälso- och sjukvårdsnämnden, styrelsen för Tiohundra AB och styrelsen för Stockholms läns sjukvårdsområde
- ge förvaltningen i uppdrag att översända ärendets tjänsteutlåtande och inkomna återföringar till anmälarna
- ge förvaltningen i uppdrag att följa ärendeutvecklingen gällande vårdgarantin för neuropsykiatriska utredningar
- återrapportera till nämnden efter 6 månader

Steinunn Asgeirsdottir
Förvaltningschef

Bilagor

Bilaga 1	Återföring från Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje
Bilaga 2	Återföring från styrelsen för Tiohundra AB
Bilaga 3	Återföring från styrelsen för Stockholms läns sjukvårdsområde
Bilaga 4	Återföring från Hälso- och sjukvårdsnämnden

Patientnämndens förvaltning
Box 17535, 118 91 Stockholm
Hornsgatan 15
Telefon: 08-690 67 00
Fax: 08-690 67 18
E-post: registrator@pan.sll.se
www.patientnamndenstockholm.se

BILAGA 1

Stockholms läns landsting

NORRTÄLJE KOMMUN

Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje

YTTRANDE Sida 1(2)

Datum
2016-11-14

Dnr:
2016-066

Ankom
2016 -11- 22
Patientnämndens förvaltning

Handläggare:
Maria Sedell

Till
Patientnämnden
Agneta Calleberg

Yttrande gällande principärende PaN V1504-02032 samt PaN V1504-05580. "Vårdgarantin efterlevs inte för neuropsykiatriska utredningar, barn".

Med anledning av långa köer och att vårdgarantin för neuropsykiatriska utredningar gällande barn inte uppfylldes påbörjade Sjukvårds- och omsorgsnämnden en särskild satsning i slutet av 2015.

Beskrivning av satsningen

- Ekonomiskt tillskott till utföraren om 2 mkr för att reducera kön
- Renodling av Barn- och ungdomspsykiatriska verksamhetens uppdrag genom införande av "Första linjens psykiatri för barn- och unga". Mottagningen har varit i drift sedan 1:a november 2015 och har inneburit att barn och unga med lättare symptom får sin behandling där. Barn- och ungdomspsykiatrin har därmed kunnat koncentrera sina resurser till den specialiserade vårdnivå de är ämnade för.

Utgångsläge

- 2015-09-16 stod 54 patienter i kö. Uppgifter om väntetider saknas.

Satsningens resultat

- 2016-06-29 stod 8 patienter i kö för utredning inom vårdgarantins gräns. 34 patienter hade stått i kö över 30 dagar, av dessa var samtliga självvald väntan.

- 2016-10-03 stod 6 patienter i kö för utredning inom vårdgarantin. 19 patienter hade stått i kö över 30 dagar, samtliga med självvald väntan.

POSTADRESS
Box 801, 761 28 Norrtälje
ORGANISATIONSNUMMER
222000-1891

BESÖKSADRESS
Rubingatan 2

TELEFON
+46 17 67 10 00
TELEFAX
+46 17 67 10 65

E-POST
registrator.sjukvardomsorg@norrtalje.se
WEBB
norrtalje.se

PLUSGIRO
4761002-7
BANKGIRO
5063-8394

Den Barn- och ungdomspsykiatriska verksamheten i Norrtälje uppfyller nu vårdgarantin som gäller för uppdraget.
Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje följer utvecklingen noggrant genom att månatligen begära in statistik samt att med regelbundenhet hålla uppföljningsmöten med utföraren.

Christian Foster
Förbundsdirektör

BILAGA 2

VÅRDBOLAGET

Barn, ungdom, familj, psykiatri, habilitering

Diarie nr XC1602-0196 Ankom

2016 -04- 11

Patientnämndens förvaltning

Norrtälje 2016-02-29

Styrelsens uttalande gällande: Vårdgarantin efterlevs inte för neuropsykiatriska utredningar, PaN V 1504–05580-34, 1504–02032-34

Under kvartal 4 intensifierades arbetat med att åtgärda kösituationen vid barn och ungdomspsykiatriska enheten, BUP. TioHundra AB fick även en ekonomisk förstärkning av Sjukvårds- och omsorgskontoret, bolagets beställare, för att åtgärda kösituationen.

Bolaget har köpt/köper utredningar från privata utförare men planerar att anställa fler psykologer för att klara behovet med egna resurser.

Det är förnärvarande 12 barn i kön. Av dessa har tre barn/familjer inte fått komma till utredning inom vårdgarantigränsen och samtliga tre har valt att vänta för att de önskar genomföra utredningen på BUP Norrtälje, så kallad självvald väntan. Självvald väntan innebär att patienten självmant avstår från behandlingsinsats inom vårdgarantigränsen. Samtliga barn är erbjudna tid för start av utredning under mars månad 2016. BUP har en förstärkt vårdgaranti på 30 dagar till behandling.

Alla barn/familjer som ej kunnat erbjudas tid inom vårdgarantigränsen får information om vårdgarantikansliet tillsänt sig enligt standardiserat brev.

TioHundra AB har annan beställare men vårdgarantikansliet är en landstingsenhet som är länsövergripande och gäller således även för Norrtälje kommuns innevånare.

Styrelsen för TioHundra AB, genom

Ann-Catrine Englund

Verksamhetschef

Postadress:
Box 905
761 29 Norrtälje

Besöksadress:
Administration
Drottning Kristinas v 70 A

Tel: 0176-326 333

www.tiohundra.se

Postgironr: 132 93 55-5
Bankgironr: 5353-0049
Organisationsnr: 556595-7395

TioHundra AB miljöcertifierat

STOCKHOLMS LÄNS SJUKVÅRDSOMRÅDE Sjukvårdsstyrelsen	Utdrag Sammanträdesdatum 2016-05-25	§ 8 Diarienr SLSO 16-403

Justerat Agneta Dreber

Inger Ros

Ankom
2016 -05- 30
Patientnämndens förvaltning

§ 8

Yttrande över Patientnämndsärende gällande vårdgaranti för neuropsykiatriska utredningar (PaN V1504-0203234, 1510-05580-34)

SLSO 16-403

Styrelsen för Stockholms läns sjukvårdsområde beslutade

att avge yttrande till Patientnämnden i enlighet med beslutsunderlag samt

att förklara paragrafen omedelbart justerad.

Utdragsbestyrkande

Olga Bjerstedt

Olga Bjerstedt

BILAGA 3

Stockholms läns sjukvårdsområde
STOCKHOLMS LÄNS LANDSTING

Sjukvårdsdirektören

SLS 2016-05-25 p 8
BESLUTSUNDERLAG
2016-05-10

SLSO 16-403

Ankom
2016 -05- 30
Patientnämndens förvaltning

Yttrande över Patientnämndsärende gällande vårdgaranti för neuropsykiatriska utredningar (PaN V1504-0203234, 1510-05580-34)

Ärendet

Patientnämnden (PaN) har gjort ett principärende gällande att vårdgarantin inte efterlevs för neuropsykiatriska utredningar och att det är svårt för patienter att få korrekt information om vårdgarantin.

Nämnden önskar få skriftlig återföring på hur SLSO:s psykiatri ska kunna leva upp till vårdgarantin för neuropsykiatriska utredningar samt hur man säkerställer att patienter får korrekt information.

PaN behandlade 2016-02-02 ett principärende ang. "vårdgaranti för neuropsykiatriska utredningar". Som underlag för ärendet låg ett tjänsteutlåtande från patientnämndens förvaltning, med redovisning av minst fyra patientärenden där en patient tillhörande BUP TioHundra och en eller flera patienter vardera på tre av SLSO:s vuxenpsykiatriska kliniker inte fått en neuropsykiatrisk utredning inom 90 dagar och dessutom fått otydliga besked om när den utlovade utredningen skulle ske.

PaN har överlämnat principärendet till styrelsen för TioHundra AB, styrelsen för SLSO samt Hälso- och sjukvårdsnämnden och begärt skriftlig återföring senast 30 maj hur man ska kunna leva upp till vårdgarantin för neuropsykiatriska utredningar samt hur man säkerställer att patienterna får korrekt information.

Bakgrund

Inom Stockholms läns landsting (SLL) gäller vårdgarantin/behandlingsgarantin neuropsykiatriska utredningar enligt beslut i Hälso- och sjukvårdsutskottet 16 februari 2006 vilket innebär att man ska få tid för utredning inom 90 dagar efter beslut om detta om det inte finns medicinska skäl att vänta.

Behandlingsgarantins tidsgränser innebär att inom 90 dagar efter att beslut om behandling eller annan åtgärd fattats, ska patienten få behandling om det inte finns medicinska skäl att vänta.

En vårdgivare som inte kan leva upp till vårdgarantin är skyldig att informera patienten om detta samt att hänvisa hen till annan vårdgivare eller till landstingets vårdgarantikansli. Om en verksamhet generellt inte kan ta emot patienter inom vårdgarantins gränser ska verksamhetschefen informera sin avtalshandläggare på Hälso- och sjukvårdsförvaltningen (HSF) om detta.

SLSO har en intention att klara vårdgarantin vad gäller neuropsykiatriska utredningar men ingen av berörda vuxenpsykiatriska kliniker klarar detta i dagsläget. Verkligheten är den att samtliga kliniker haft problem med detta allt sedan beslutet om vårdgaranti togs 2006 på grund av den höga tillströmningen av patienter. Klinikerna har därför i samband med avtalsdiskussionerna varje år informerat psykiatribeställaren på HSF om orsaken till svårigheterna.

En fokusrapport om "Neuropsykiatriska funktionshinder hos vuxna" tas fram under år 2005 och rapporten konstateras:
"I Stockholms län tillskapades år 2001 två länsövergripande enheter för utredning och diagnostik av neuropsykiatriska funktionshinder hos vuxna. Att efterfrågan var stor visade sig snabbt i växande köer med långa väntetider på upp till två år. Enheterna har inte haft något behandlingsuppdrag varför patienterna har varit hänvisade till allmänpsykiatrin för medicinsk behandling. Allmänpsykiatrin har haft svårt att ta emot dessa patienter på grund av bristande kunskaper och resurser".

Förvaltningens synpunkter

Då vårdgarantin införs 2006 har vuxenpsykiatrin 540 patienter i kö för utredning, varav 330 till de länsövergripande enheterna, och ca 1000 patienter i behov av behandling/insatser.
SLSO konstaterar att:

- Vårdgarantin kräver permanent resursförstärkning
- Ansvaret för både utredning och behandling bör ligga på de lokala mottagningarna och de länsgemensamma utredningsenheterna avvecklas
- Utbildning och kompetensutveckling är nödvändig
- Vårdprogram för SLL behövs
- Ansvarsgränser psykiatri/H&H/kommun behöver förtydligas

SLSO tar på uppdrag från HSF fram riktlinjer/kravspecifikation för vårdgaranti för neuropsykiatriska utredningar för vuxna.

SLSO får år 2007 ett tillskott om 5 mkr från HSN till kunskapsuppbyggnad om neuropsykiatriska funktionshinder för psykiatri, beroendevård och habilitering. De verksamheter som har störst behov ska prioriteras Utbildningen ska bygga på senaste kunskapsläge och evidens och säkra en likvärdig utrednings- och behandlingsstandard över länet.
En inventering av kompetensbehov görs och därefter tillskapas utbildningar på tre nivåer:

- Basutbildning för all personal
- Basutredning för utredande och behandlade läkare, psykologer och sjuksköterskor

- Specifika utbildningar för alla yrkeskategorier som regelbundet arbetar med utredning, behandling och stöd till personer med neuropsykiatriska funktionshinder och som dessutom ansvarar för handledning och annat kunskapsstöd

Fram till 2012 genomfördes kostnadsfri utbildning för ca 5500 personer vid ett antal olika tillfällen. Projektet förlängdes 2013-2014 med statliga medel (Prio-medel) och har kraftigt bidragit till att höja kunskapsnivån i vuxenpsykiatrin i SLL vad gäller neuropsykiatriska funktionshinder.

De två länsgemensamma utredningsenheterna avvecklas år 2008 och uppdraget fördelas på fler enheter som också ansvarar för behandling/insatser. SLSO:s allmänpsykiatriska kliniker utökar utredningskapaciteten till ca 1200 patienter/år men det finns trots det 1330 patienter i kö i slutet av år 2008.

Ett regionalt vårdprogram för ADHD införs år 2010. SLSO har fortsatt utreda ca 1200 patienter/år och har nu ca 5500 patienter i behov av behandling och insatser. Nya patienter i behov av utredning fortsätter att vara ca 1000/år.

Åren 2011-2014 gör tre upphandlade leverantörer neuropsykiatriska utredningar vilket har fördelen att det finns instanser att hänvisa patienter som åberopar vårdgarantin. Dock uppstår istället väntetid på behandling och patienterna utlovas behandling/insatser som inte kan leverera eller anses befogade.

SLSO gjorde under dessa år mellan 1200-1800 utredningar/år.
Dessvärre ökade tillströmningen av patienter i behov av utredning 2009-2014 från att tidigare ha varit ca 1000/år till ca 1800/år.

Vuxenpsykiatrin har år 2015 ca 13 000 patienter i behov av behandling och insatser och det är en stor utmaning hur kompetens och resurser ska fördelas på verksamhetsnivå mellan att utreda fler patienter och att ge de patienter som redan har en diagnos rimlig vård.

Som framgår av ovan är det svårt att informera enskilda patienter om hur lång väntetiden är till neuropsykiatriska utredningar i dagsläget. En del mottagningar har en god uppfattning om med vilken "takt" deras utredningar äger rum men det finns många osäkra faktorer som sjukdom hos personalen och antal patienter som åberopar vårdgaranti t ex.

SLSO:s vuxenpsykiatri har i år fått ett tydligt uppdrag att öka antalet utredningar till 2500 och klinikerna har därför åtagit sig ett större antal än tidigare. SLSO har också beslutat att alla patienter ska basutredas innan de placeras i kö för att säkert veta att behovet av utredning föreligger. Kontaktlistan till Vårdgarantikansliet kommer att uppdateras och SLSO kommer se över hur dessa patienter handläggs.

Ankom
2016 -05- 30
Patientnämndens förvaltning

Stockholms läns sjukvårdsområde
STOCKHOLMS LÄNS LANDSTING

Sjukvårdsdirektören

SLS 2016-05-25 p 8
BESLUTSUNDERLAG
2016-05-10

SLSO 16-403

Sammanfattning

SLSO har en intention att klara vårdgarantin vad gäller neuropsykiatriska utredningar och arbetar aktivt med frågan ända sedan vårdgarantin infördes 2006. På grund den stora tillströmningen av patienter klarar ingen av verksamheterna att hålla vårdgarantin i dagsläget.

Från att ha utrett ett par hundra patienter/år i början av 2000-talet, utreddes ca 1200 patienter/år 2008-2012 och sedan dess har ca 1800 utredningar/år genomförts. De senaste åren har dessvärre lika många personer placerats i kö för neuropsykiatrisk utredning varje år.

Antalet patienter med neuropsykiatrisk diagnos i SLSO:s vuxenpsykiatri har sedan 2001 ökat från 500 patienter till ca 13000 personer i behov av behandling/insatser.

SLSO:s vuxenpsykiatri har i år fått ett tydligt uppdrag att öka antalet utredningar till 2500 och klinikerna har därför åtagit sig ett större antal än tidigare. SLSO har också beslutat att alla patienter ska basutredas innan de placeras i kö för att säkert veta att behovet av utredning föreligger.

Mot bakgrund av ovan beskrivna komplexa situation har SLSO dock särskilda överläggningar med psykiatribeställaren på HSF för att diskutera långsiktiga strategier både vad gäller utredningar och behandlingar/insatser för denna patientgrupp.

Förslag till beslut

Styrelsen för Stockholms läns sjukvårdsområde föreslås besluta

att avge yttrande till Patientnämnden i enlighet med beslutsunderlaget

samt

att förklara paragrafen omedelbart justerad.

Mikael Ohuling
Sjukvårdsdirektör

Anna Stenseth
Verksamhetsområdeschef

BILAGA 4

Hälso- och sjukvårdsnämnden
STOCKHOLMS LÄNS LANDSTING

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2016-09-20

HSN 2016-0424

Handläggare:
Mats Nilsson

Hälso- och sjukvårdsnämnden
2016-10-25, p 17

Ankom
2016 -11- 07
Patientnämndens förvaltning

Principärende - patientnämndsärende PaN V1510-0558034 gällande neuropsykiatrisk utredning inom vårdgarantins gräns

Ärendebeskrivning
Patientnämnden har begärt att hälso- och sjukvårdsnämnden ska yttra sig avseende hur man ska kunna leva upp till vårdgarantin för neuropsykiatriska utredningar samt hur man säkerställer att patienter får korrekt information om vårdgarantin.

Beslutsunderlag
Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande, 2016-09-20
Patientnämndsärende PaN V1504-02032-34

Ärendets beredning
Ärendet har beretts i programberedningen folkhälsa och psykiatri.

Förslag till beslut
Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar

att till patientnämnden överlämna hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande som nämndens yttrande

att omedelbart justera ärendet.

Förvaltningens motivering till förslaget
Begäran från Patientnämnden om skriftlig återföring angående hur vårdgivare ska kunna leva upp till vårdgarantin för neuropsykiatriska utredningar samt hur man säkerställer att patienter får korrekt information om vårdgarantin registrerades den 2 mars 2016 med ärendenummer PaN V 1504-02032-34.

Principärendet gäller hur vårdgarantin efterlevs för neuropsykiatriska utredningar. Bakgrunden är två fall där patienter med behov av neuropsykiatrisk utredning har fått vänta längre än den stipulerade vårdgarantitiden samt inte fått information om alternativ.

Vårdgarantin omfattar i stort sett alla besök och all behandling inom landstingets planerade vård. Kan landstinget inte erbjuda besök hos psykiatrisk specialist eller planerad neuropsykiatrisk utredning inom

tidsgränserna ska landstinget se till att patienten utan extra kostnad kan få vård hos annan vårdgivare inom eller utom landstinget.

Vårdgivaren har i dessa fall skyldighet att informera patienten om att så är fallet och om möjligheten att välja en annan vårdgivare, samt vägleda patienten i bytet. Inom vårdområdet psykiatri kan patienter antas ha en högre tröskel för att uppsöka vården igen om väntetiden utökas över stipulerad vårdgaranti.

Det finns även tillfällen då en vårdgivare bör ta kontakt med sin avtalshandläggare Det gäller när vårdgivaren, trots försök att ordna det på annat sätt, inser att den egna kliniken inte kommer att kunna leva upp till vårdgarantins tidsgräns.

Enligt de regler som gäller ska vårdgivaren identifiera de processer där samverkan behövs för att förebygga att patienter drabbas av väntetid. Det ska framgå hur processer och samverkan ska bedrivas i det egna kvalitetsledningssystemet. Detta gäller även samverkan med andra vårdgivare och verksamheter för att utreda patienter för att fastslå diagnos.

Hälso- och sjukvårdsnämnden kommer i en skrivelse gå ut till berörda avtalsparter för att påtala och be dem säkerställa att kontakt med andra vårdgivare tas i de fall där patienten inte hinner utredas på den egna vårdmottagningen samt patienten ska få information om alternativa vårdgivare.

Ekonomiska konsekvenser
Den ekonomiska påverkan beräknas bli oförändrad.

Konsekvenser för patientsäkerhet
Beslutet förväntas få förbättrade konsekvenser för patientsäkerheten.

Konsekvenser för jämställd och jämlik vård
Beslutet förväntas få förbättrade konsekvenser för jämställd och jämlik vård.

Miljökonsekvenser
Beslutet förväntas få oförändrade miljökonsekvenser.

Barbro Naroskyin
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Åsa Himmelsköld
Avdelningschef

PROTOKOLLSUTDRAG 9/2016
§ 240

SAMMANTRÄDESDAG
2016-10-25

Ankom
2016 -11- 07
Patientnämndens förvaltning

Justerat Anna Starbrink (L)
Dag Larsson (S)

Anslagsdatum 2016-10-28

§ 240 Principärende – patientnämndsärende PaN V1510-0558034 gällande neuropsykiatrisk utredning inom vårdgarantins gräns

HSN 2016-0424

Ärendebeskrivning

Patientnämnden har begärt att hälso- och sjukvårdsnämnden ska yttra sig avseende hur man ska kunna leva upp till vårdgarantin för neuropsykiatriska utredningar samt hur man säkerställer att patienter får korrekt information om vårdgarantin.

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande, 2016-09-20
Patientnämndsärende PaN V1504-02032-34

Yrkanden

1) Ordförande (L) yrkar bifall till förvaltningens förslag.
2) Susanne Nordling (MP), Dag Larsson (S) och Håkan Jörnehed (V) yrkar på återremiss av ärendet (bilaga 12).

Propositionsordning

Ordförande (L) ställer först proposition på förslaget från Socialdemokraterna, Miljöpartiet och Vänsterpartiet om att återremittera ärendet mot att avgöra ärendet idag. Ordförande (L) finner att hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar att avgöra ärendet idag.

Reservation

Dag Larsson (S) anmäler att S-ledamöterna reserverar sig mot beslutet.
Susanne Nordling (MP) anmäler MP-ledamöterna reserverar sig mot beslutet.
Håkan Jörnehed (V) anmäler att V-ledamöterna reserverar sig mot beslutet.

Fortsatt propositionsordning

Ordförande (L) ställer sedan proposition på yrkande om bifall till eget förslag till beslut och finner att nämnden beslutar enligt det.

Beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar

att till patientnämnden överlämna hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande som nämndens yttrande

att omedelbart justera ärendet.

Deltar inte beslutet
Susanne Nordling (MP) anmäler för MP-ledamöterna att de inte deltar i beslutet.
Dag Larsson (S) anmäler för S-ledamöterna att de inte deltar i beslutet.
Håkan Jörnehed (V) anmäler för V-ledamöterna att de inte deltar i beslutet.

Särskilda uttalanden
Susanne Nordling (MP), Dag Larsson (S) och Håkan Jörnehed (V) lämnar för MP-, S- och V-ledamöterna ett gemensamt särskilt uttalande (bilaga 12).

Vid protokollet/rätt avskrivet intygas
Lisbeth Ekebom

Expedieras:
Patientnämnden

Ankom
2016 -11- 07
Patientnämndens förvaltning

BILAGA 12

Miljöpartiet de Gröna
Socialdemokraterna
Vänsterpartiet

Förslag till beslut
Ärende 17
HSN 2016-0424

Gällande Principärende - patientnämndsärende PaN V1510-0558034 gällande neuropsykiatrisk utredning inom vårdgarantins gräns

Patientnämndens ärende beskriver hur barn och vuxna som behöver en neuropsykiatrisk utredning hamnar i en byråkratisk rundgång. Vårdgarantin har i dessa fall inte fungerat. Vi vet att utredningarna är avgörande för att barn ska få adekvat hjälp i skolan, vilket gör att barnen, i väntan på utredning, riskerar att hamna i en nedåtgående spiral mot utanförskap. Även om ansvaret för detta inte endast ligger på landstinget, har vi en gemensam skyldighet att tillsammans med samhällets andra funktioner ta hand om barnen. Alla måste ta sitt ansvar för att de inte ska hamna mellan stolarna. Miljöpartiet, Socialdemokraterna och Vänsterpartiet anser därför förvaltningens svar otillräckligt.

Vi saknar ett patientperspektiv. I SLL:s officiella beskrivning av Vårdgarantikansliet står att kansliet kan "antingen hänvisa patienten att själv söka kontakt med en annan vårdgivare eller hjälpa till att flytta patienten till vårdgivare med kortare väntetid." Det systemet tycks inte fungera. Förvaltningen, liksom Vårdgarantikansliet, hänvisar ansvaret till mottagningen i Norrtälje. Vi finner det orimligt att en enskild mottagning ständigt ska ha aktuell kunskap om vilka andra mottagningar den kan hänvisa till. Det borde skötas centralt av Vårdgarantikansliet.

Patientnämnden tar upp ett flertal ärenden där vårdgarantin brustit. I förvaltningens svar hade vi gärna sett mer av en helhetssyn. Hur omfattande är problemet? Vilka kan orsakerna vara? Den föreslagna lösningen är att skicka ut direktiv till mottagningarna om kontakt mellan vårdgivare – samtidigt som det sägs att detta redan finns. Vi undrar om det över huvud taget finns mottagningar som har kapacitet att ta emot barn från andra platser.

Patientnämnden gav förvaltningen tre månader på sig att svara, till den 30 maj 2016. Tjänsteutlåtandet kom 20 september, vilket innebär att det färdiga svaret tog mer än sju månader. Detta gynnar varken patientnämndens arbete eller de barn som kommer i kläm när samhällets funktioner inte fungerar som de ska.

Miljöpartiet, Socialdemokraterna och Vänsterpartiet föreslår därför

att ärendet återremitteras och att förvaltningen återkommer med ett patientsäkert förslag på hur hänvisningar inom vårdgarantin ska fungera.